

research «Mountain school. State. Problems Development prospects»). Ivano-Frankivsk: Symfoniya forte. (in Ukrainian).

Pityulych M. (2015). *Rehulyuvannya rozvytku hirskykh terytoriy v umovakh modernizatsiyi ekonomiky Ukrainy: dys. d-ra ekonom. nauk: 08.00.05* [Regulation of development of mountain territories in conditions of modernization of the economy of Ukraine] (PhD Thesis). Lviv. (in Ukrainian).

ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ УКРАЇНИ І ЗАВДАННЯ ШКІЛЬНОЇ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ

Олена Пометун, д.пед.н., проф.

Нестор Гупан, д.пед.н., проф.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Термін «полікультурність» відноситься до гармонійного співіснування і взаємодії різних культур, що є найважливішим проектом реалізації демократії в Україні. Європейські цінності щодо полікультурних суспільств виявляються в плюралізмі культур, пошані до людей, поєднанні етнічної ідентичності і терпимості до інших національностей, розвитку погляду на людство як мешканців однієї планети. Саме вони є джерелом обміну, інновацій, творчості і мирного співіснування, яке слід враховувати і просувати на міжнародному, національному і місцевому рівнях.

Освіта має сприяти, з одного боку, усвідомленню людиною власної національно-культурної та духовної ідентичності, а з іншого, — прищепленню пошани до інших культур та ідентичностей. Сучасні завдання української освіти здебільшого враховують ці орієнтири. Проте реальність перехідного періоду не завжди відповідає вимогам полікультурності. Тож потрібна робота з осмислення не лише ситуації сьогодення, а й прогнозування майбутнього через потенціал полікультурної освіти.

Задля розв'язання названих завдань у навчанні історії в школі необхідно змінювати структуру і зміст навчання й способи подання навчального матеріалу орієнтуючись на принципи полікультурності. Потрібним є розвиток інтегративного підходу до вивчення тем з історії та інших гуманітарних предметів, використання на уроках й у позанавчальній роботі інформа-

ції із сучасного суспільно-політичного життя, акцентуючи увагу учнів на причинах і наслідках конфліктів, насамперед національних і релігійних.

Процес навчання у цьому випадку має відбуватись не як передача суми знань, а як «пошук-обговорення» з формуванням в учнів умінь критично мислити, бачити власні і чужі стереотипи та упередження щодо представників інших народів, мовно-культурних груп тощо, поважаючи їхні цінності, культури. Доцільним є системне застосування таких інноваційних методів і форм навчальної роботи як:

- дискусії з контроверсійних питань розвитку полікультурного суспільства, міжнаціональних та інших протиріч;
- постановка проблемних запитань і організація їх розв'язання учнями у колективній та індивідуальній діяльності;
- організація і стимулювання роботи учнів з літературою і джерелами з метою підготовки індивідуальних доповідей та колективних проєктів за запропонованими вчителем або самостійно обраними темами, висвітлення яких створюватиме підстави для розуміння України як багатокультурної країни;
- розв'язання спірних ситуацій, моделювання чи прогнозування розвитку міжетнічних та інших суперечок мультикультурного діалогу засобами рольової чи симуляційної гри та кейс методу.

Ключові слова: ідентичність, формування, учні, умови.

СУБМОДЕЛЬ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОПОРНИМ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ

Лідія Попович

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою нашого дослідження є теоретичне обґрунтування субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад (ОТГ) на основі виявлених нами специфічних особливостей управління опорними закладами освіти та їх філіями: в організації освітнього